

Uusiutuva E-myymäälä on hyvä ostospaikka

**Osuusliike
Häme**

E

1980

7113

Tosi
jäsenetu
tämä
säästö-
kassa

Jäsenten raha jäsenten asialle

E-säästökassa tarjoaa monia etuja käyttäjälleen kuten palvelua ostospaikalla, laajan asiointiverkon sekä kätevän aukioloajan. Säästökassa on lisäksi merkittävä osuusliikkeen rahoittaja. Viime vuosina säästökassat ovat kattaneet reilun neljänneksen E-osuusliikkeiden pääomantarpeesta. Näin jäsenten pääomat ovat tukeneet E-osuusliikkeiden

- palvelumahdollisuuksien kehittämistä
- kannattavuutta ja kilpailukykyä
- toimipaikkaverkon rakentamista ja uudistamista.

Kuluttajan raha on säästökassan välityksellä rahoittanut kuluttajan jokapäiväisiä palvelutarpeita. Jäsenten omat edustajat osuusliikkeiden hallintokunnissa ovat päättäneet pääomien ohjauksesta kuluttajien yhteisten tavoitteiden mukaisesti. Ohjaa Sinäkin säästörahasi hyödyttämään omaa kuluttajapalveluasi!

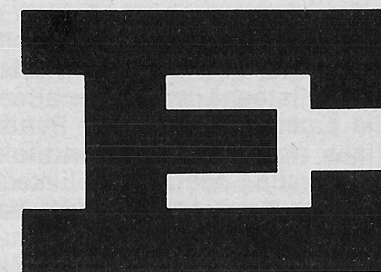
Palvelua koko perheelle

E- SÄÄSTÖKASSA

ARKISTO

OSUUSLIIKE HÄME

VUONNA 1980

JOHTOKUNNAN
TOIMINTA- JA TILIKERTOMUS
53.
TOIMINTAVUODELTA

OSUUSLIIKE HÄME 1980

Vuosi 1980 oli liikkeemme 53. toimintavuosi.

Taloudellinen kasvu oli maasamme jo toisena peräkkäisenä vuonna nopeampaa kuin muissa läntisissä teollisuusmaissa.

Palkansaaajien reaaliansioiden muutos jäi hyvin vähäiseksi, mutta kotitalouksien käytettävissä olevat tulot lisääntyivät noin kolme prosenttia mm. tulonsiirtojen ja verohelpotusten vuoksi.

Reaalitulojen kehitys ja parantunut työllisyys johtivat kulutusmenojen vastaavansuuruiseen lisääntymiseen.

Vaikka työllisyys kohentuikin talouskasvun seurauksena, jäi työttömyysaste toimialueellamme n. 5,0 prosenttiin.

Palveluelinkeinojen tuotannon kasvu jäi kokonaistuotannon kasvua hitaammaksi. Kauppa-, ravitsemus- ja majoitustoiminta kehittyi kotitalouksien reaalikehitystä vastaavasti. Vähittäiskaupassa myynnin lisäys oli voimakkainta erikoistavara- ja tavaratalokaupoissa. Elintarvikekaupan myynnin kasvu hidastui edellisestä vuodesta.

Osuusliikkeemme myynti oli 1980 158.552.838,34 mk ja lisäys edellisvuodesta 17.274.863-, eli 12,1 %, mikä oli hieman E-osuusliikkeiden keskiarvoa enemmän. Eniten myyntiään lisäsivät maatalous-, auto-, ja hotelli- ja ravintolatoiminnot.

Investointien määrä kertomusvuonna oli yhteensä n. 2,8 milj. mk. Suurin kohde oli uuden E-marketin rakentaminen Hämeenlinnan Laaniittyn ja toinen merkittävä kohde oli Ravintola Härkätien uudistaminen.

Toimipaikkaverkostossa tapahtuivat seuraavat muutokset, uutena toimipisteenä avattiin marraskuulla Laaniittyn E-market. Perusteellisen myymäläverkkokartoituksen pohjalla päätettiin liikkeen päivittäistavaramyymäläverkko saneerata siten, että elinkelvottomat toimipaikat suljetaan ja jäljelle jäävä verkosto kunnostetaan, mikä kunnostustyö käynnistyi kertomusvuoden lopulla. Saneerauksen seurauksena vuoden aikana suljettiin seuraavat toimipaikat: Hätilän ja Sudentien myymälät ja 1 myymäläauto Hämeenlinnassa, Lieson myymälä ja Kaarikahvio Lammilla, Hyvikkälän, Mallinkaisen ja Sokeritehtaan myymälät Janakkalassa.

Ennakoitua enemmän kohnneiden työvoima-, energia, ja rahoituskulujen johdosta liikkeemme ei saavuttanut asettamaansa tulostavoitettaan vaan liikkeen kokonaistulos jäi kertomusvuonna heikoksi. Liikkeen rahoitustilanne kiristyi tilikauden aikana. Jäsenrahoitusta pystyttiin kuitenkin hie-

Hieman yli 10 vuotta jatkuneesta kilta-, AE- ja UE-toiminnasta päätettiin luopua ja siirtyä myymäläalueittaisiin jäsenoimikuntiin.

Liikkeen palveluksessa oli vuoden aikana keskimäärin 487 toimihenkilöä ja heille maksettiin palkkoina 18.046.756 mk.

Liikkeemme merkittävimmät tytäryhteisöt ovat; Hämeenlinnan Virvoke Oy (95 % osakekannasta), Hämeenlinnan Teurastamo Oy (44 %), Häme-Harviala Oy (66 %) ja Kiinteistö Oy Kultalanpuisto (10 %).

Käyttöomaisuudesta on tehty osittaiset poistot, 518.430,34 mk, tavaravarastot ovat hankintamennon hintaisina tilinpäätöksessä, lomapalkka- ja luottotappiovarauksia ei ole tehty.

Liikkeen johtokunta esittää, että tilikauden alijäämä 2.474.355,88 mk jätetään tilinpäätöksessä tulostilille ja tullaan kattamaan vuoden 1981 aikana syntyvillä käyttöomaisuuden myyntivoitoilla.

Luovuttaessaan vuoden 1980 toiminta- ja tilikertomuksen jäsenten ja hallintokuntien tarkasteluun, johtokunta esittää kaikille liikkeemme jäsenille, asiakkaille, hallintokuntien jäsenille, ja koko toimihenkilökunnalle parhaimmat kiitokset liikkeemme hyväksi suoritetusta työstä.

Johtokunta

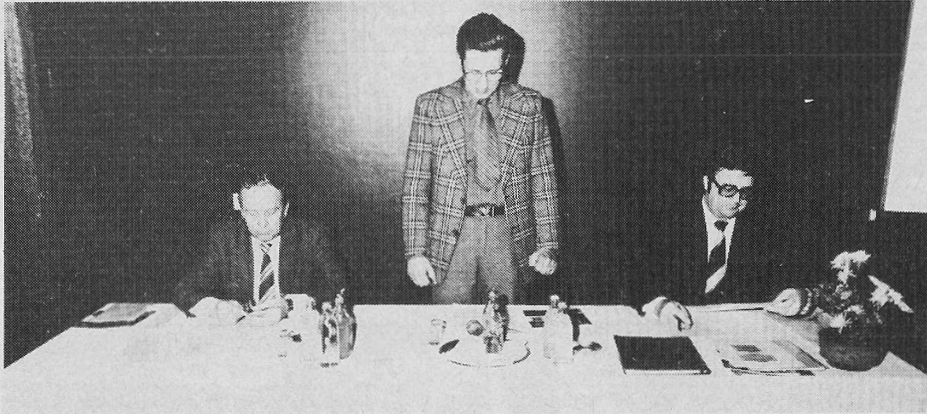
JÄSENISTÖ

Vuoden 1980 aikana liittyi	385
Vuoden 1980 aikana liittyi	385 jäsentä

Vuoden 1980 aikana liittyi uusia jäseniä	385 jäsentä
Vuoden aikana erosi liikkeestämme jäseniä	114 "
Kuoleman johdosta jäsenmäärästä poistettiin	117 "
Jäsenrekisteristä poistettiin vuoden aikana	1024 "
Osuusliikkeemme jäsenmäärä 31.12.1980	10069 "

Jäsenten ammattiryhmitys	
Teollisuus- ja kaupunkityöt	3874 jäsentä
Maanviljelijät ja heihin verrattavat	878 "
Maatalous- ja metsätyöntekijät	358 "
Teknisten ja vapaiden ammattien harjoittajat ja virkamiehet	1081 "
Myyntitehtäviä ja palveluksia suorittavat henkilöt	1323 "
Varasto ja kuljetustyöntekijät	686 "
Toimisto- ja huolintatyöntekijät	546 "
Ilman ammattia olevat tai ammatti tuntematon	1225 "
Ryhmäjäsenet	98 "
JÄSENISTÖ YHTEENSÄ	10069 "

Miehiä	4852 jäsentä
Naisia	5119 "
Ryhmäjäseniä	98 "

HALLINTO-KUNNAT

Liikkeemme jäsenten edustajisto on tilikauden 1980 aikana kokoon-
tunut kahdesti varsinaisiin kevät-
ja syyskokouksiin. Nykyisen
edustajiston toimikausi jatkuu
31.05.1983 saakka. Hallintoneu-
vosto on kokoontunut vuoden ai-
kana 5 kertaa ja johtokunta 16 ker-
taa.

JOHTOKUNTA

Toimikausi 1980
Lehto Veikko, toimitusjohtaja
Hämeenlinna, puheenjohtaja Ter-
vinen Erkki, kansalaisk.opettaja
Hämeenlinna, varapuheenjohtaja
Metsärinta Timo, sähköasentaja
Lammi, Kulonen Erkki, leikkaaja
Janakkala, Tammela Pekka, leipu-
ri Hämeenlinna.

HALLINTONEUVOSTO

Toimikausi 1980—1981
Mäkelä Keijo, Hämeenlinna pu-
heenjohtaja, Kiuru Väinö,
Hämeenlinna varapuheenjohtaja,
Heinonen Mikko, Renko, Höök
Tapio, Hattula, Laine Teuvo,
Janakkala, Laine Veikko, Janakka-
la, Mäkelä Kauko, Lammi, Niemi
Arvo, Hauho, Pipatti Jouko,
Hämeenlinna, Pohjola Matti,
Hämeenlinna, Saloniemi Matias,
Janakkala, Tuomi Terttu, Janak-
kala, Uhlgren Liisa, Janakkala,
Varpula Eero, Janakkala, Välimäki
Taimi, Kalvola.

JÄSENTEN EDUSTAJISTO

Toimikausi 1979—1983

Hämeenlinna

Anttila Teuvo
Hämäläinen Kalevi
Ijäs Marja-Liisa
Järvinen Maija
Kaarakka Marjatta
Kari Leo
Koskinen Aarne
Lagstedt Pentti
Latvala Sirpa
Lund Matti
Mäkinen Tyyne
Nummenpää Keijo
Nurmela Helvi
Oksanen Martti
Pipatti Jouko
Pohjola Matti
Savolainen Lea
Sievänen Osmo
Tarpeenniemi Kauko
Tiainen Alice
Turunen Ismo
Virtanen Harras

Hattula

Höök Tapio
Roine Riitta

Hauho

Kuusela Seppo

Janakkala

Aalto Lyyli
Helle Paula
Ilmarinen Altti
Kajander Liisa
Kallio Mauri
Kuusinen Raili
Laine Teuvo
Laine Veikko
Tuomi Terttu
Uhlgren Reijo

Lammi

Koskue Taito
Ojamäki Mauri
Rantanen Risto

Kalvola

Tamminen Hilikka
Välimäki Taimi

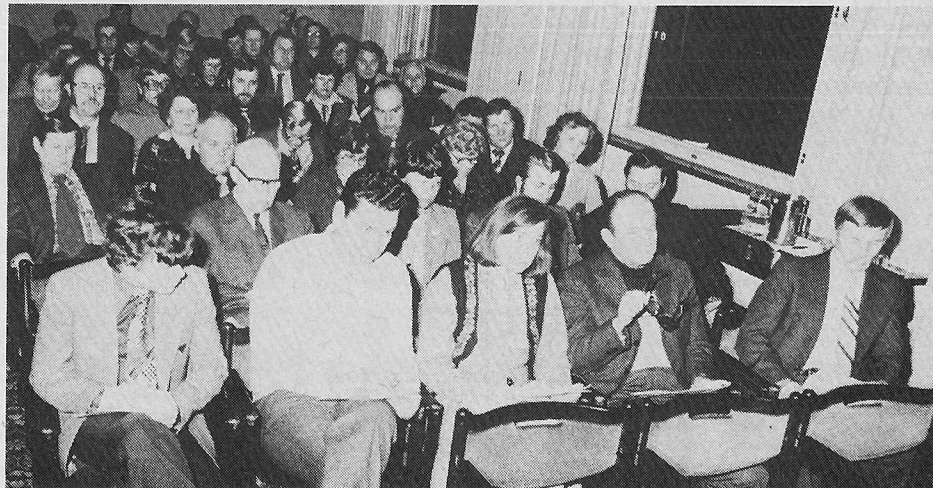
Renko

Wathen Rauni

TILINTARKASTAJAT

Tilintarkastajina ovat toimineet Kulutusosuuskuntien Keskusliitto, KK:n määräämänä Teuvo Immonen, sekä liikkeen paikallisina tilintarkastajina Eino Aaltonen Lammilta, Kauko Tarpeenniemi ja Tapio Takala Hämeenlinnasta. Hallintoneuvoston valitsemina kuukausitilintarkastajina ovat toimineet Elsa Jokinen, Pauli Ilanen ja Erkki Putkonen Hämeenlinnasta ja Einari Laakkonen Hattulasta.

Liikkeemme jäsenten edustajisto kokouksessaan.

KOKOUSEDUSTAJAT

Vuoden 1980 aikana pidetyissä keskusjärjestöjen kokouksissa ovat liikkeemme edustajina toimineet seuraavat jäsenten edustajiston valitsevat jäsenet: Kulutusosuuskuntien Keskusliitto (KK) ry edustajakokous, Leo Kari Hämeenlinnasta.

Keskusosuusliike OTK: osuuskuntakokous, Leo Kari Hämeenlinnasta.

Kansa-Yhtymä Oy:n varsinainen yhtiökokous Alice Tiainen Hämeenlinnasta.

Työehtoliitto ry:n jäsenkokous Veikko Lehto Hämeenlinnasta.

Oy Renlund Ab:n varsinainen yhtiökokous Veikko Lehto Hämeenlinnasta.

Eläkekassa Tuen osakaskokous Eero Varpula Janakkalasta.

Uudenmaan Osuuskauppaliiton liittokokous Leo Kari Hämeenlinnasta.

Varsinaisten hallintokuntien lisäksi toimivat liikkeessämme jäsenkillat ja AE-toimikunta. Jäsenkilltoja on yhteensä 11 kilttaa ja toimintaa ohjaava keskuskiilta.

Kiltojen tehtävänä on suunnitella ja toteuttaa yhteistoiminnassa liikkeemme ja Kulutusosuuskuntien Keskusliitto (KK) ry:n kanssa osuustoiminnallista valistustoimintaa ja ylläpitää sekä kehittää jäsenten ja liikkeen välistä vuorovaikutusta. Vuoden 1981 aikana tullaan tehtyjen päätösten mukaisesti jäsenkillat korvaamaan toimipaikkakohtaisilla jäsenoimikunnilla.

Ammattiyhdistysväen ja E-Osuuskauppaliikkeen yhteistoimintaelimenä toimii liikkeemme AE-toimikunta. Ae-toimikunnan tehtäväkuvaan kuuluu järjestää yhteistyötilaisuuksia Ay-väen keskuudessa.

AE-toimikuntaan v. 1980—1981

ovat kuuluneet seuraavat jäsenet: Matti Lund Hämeenlinna, puheenjohtaja Tauno Kannisto Hämeenlinna, Pete Tamminen Hämeenlinna, Tauno Pienimäki Janakkala, Alice Tiainen Hämeenlinna, Maire Mäkinen Hämeenlinna, Esko Laine Kalvola, Eljas Kangasluoma Hämeenlinna, Matias Raunio Janakkala, Pentti Paavilainen Hämeenlinna, Aulis Anttila Lammi, Eino Pulkki Kalvola, Erkki Haapalahti Hämeenlinna, Seppo Huupponen Hämeenlinna, Pentti Pesonen Janakkala, sihteeri

KILTA- JA AE-TOIMINTA

Killat 1980—1981

Keskuskiilta:

Heinonen Ritva (puheenjohtaja), Nykänen Marja-Leena, Peltonen Helvi, Vainio Heikki, Paasikivi Veikko, Viiala Lea, Pietilä Eino, Saarinen Seppo, Ojamäki Mauri, Laine Lauri, Ilola Mauno, Tammela Pekka

Hämeenlinnan, läntinen kiilta

Vuorela Helvi, Korvakangas Elvi, Korhonen Helmi, Heinonen Ritva, Lindberg Lea, Lahti Soili, Laitinen Antero, Heikkonen Maija, Savela Väinö, Nummenpää Keijo, Lehtinen Viljo, Riutankoski Inkeri, Ukkonen Aune, Eloranta Elli

Hämeenlinnan, itäinen kiilta

Mäkinen Tyyne, Tömisevä Risto, Hassinen Erkki, Honkanen Paula, Lahti Ulla, Lehto Aili, Kolhonen Tyyne, Mäkelä Selma, Syrjänen Timo, Malmilund Kalle, Hänninen Pekka, Nurmi Mauri, Nykänen Marja-Leena, Kumpulainen Sinikka

Sairialan aluekiilta:

Saarinen Tuovi, Aaltonen Rauha, Tamminen Esko, Lehtonen Seija, Villberg Anton, Lampinen Elli, Saarinen Seppo

Turengin aluekiilta:

Peltonen Helvi, Thomenius Tuula, Jukarainen Sirkka-Liisa, Kankaanpää Teuvo, Kivistö Anja, Pienimäki Raija, Lähde Maija, Kajander Liisa, Heino Terttu, Valttonen Erkki, Kopo Väinö, Rautio Seija

Tervakosken aluekiilta:

Kuusinen Raili, Schön Matti, Ronkainen Erkki, Vainio Heikki, Mäkinen Aini, Louhelainen Irja, Kähkönen Veikko, Angervuo Leena, Kaleva Alpo, Kulonen Raija, Pohjantähti Anja, Nieminen Kaija, Stigell Ritva

Hauhon aluekiilta:

Paasikivi Veikko, Kemi Mervi, Tuominen Terttu, Salo Sinikka, Salonen Tapio, Kemppinen Heikki, Arenius Arvo, Heino Anja, Jalonen Vieno, Salo Pekka

liittalan aluekiilta:

Pasanen Pertti, Kokkonen Armas, Kokkonen Liisa, Huovilainen Terttu, Kujala Rauno, Viiala Lea, Salo Martti, Laine Mikko, Tamminen Hilikka, Lehtonen Mirjami, Mäenpää Kaarina

Parolan aluekiilta:

Pietilä Eino, Koskinen Aarne, Vainio Pentti, Lehtonen Elina, Roine Riitta, Suominen Olli, Heinonen Jaakko, Kärki Elna, Raudaskoski Anna-Liisa, Höök Tapio, Salminen Aino

Lammin aluekiilta:

Salo Erkki, Anttila Aulis, Laaksonen Liisa, Salminen Harry, Pohjonen Raimo, Rantanen Anja, Ilola Mauno, Simola Voitto, Simola Eira

Lieson aluekiilta:

Ojamäki Mauri, Salminen Maija-Liisa, Saunalampi Seppo, Vappula Mauno, Vuorinen Olavi, Rantanen Risto, Puisto Kyllikki, Aronen Annikki, Leinonen Eero

Sotkan (Rengon) aluekiilta:

Lehtola Jouko, Miettinen Toini, Laine Lauri, Ollila Irma, Yläne Rauno, Bruun Olavi

HENKILÖKUNTA

Henkilökunnan määrä 31.12.1980 oli 419 henkilöä. Toimialoittain henkilöstö jakautuu seuraavasti:

	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Henkilöstö			
— hallintosektori	9	20	29
— muut sektorit	1	7	8
Myyntihenkilöstö yhteensä	46	143	189
Kuljetustyöntekijät	10		10
Varastotyöntekijät	14		14
Ravitsemisliikkeiden henkilöstö	13	100	113
Tuotantolaitosten henkilöstö	3	23	26
Muut			
— lihanhankinta- ja ostoasiamiehet	5		5
— mainoshenkilöstö	3	3	6
— talonmiehet		4	4
— siivoojat		6	6
— korjaus ja huolto	4		4
— soittajat	1		1
— tt-hinnoitus	1	3	4
YHTEENSÄ	110	309	419
Osa-aikatyöntekijäin määrä			40

TOIMIPAIKAT

Vuoden päättyessä oli liikkeellämme toimipaikkoja seuraavasti:

		1979 Osuus myynnistä	1980 Osuus myynnistä
Centrum tavarataloja	1 kpl	14,4 %	14,1 %
E-marketteja	6 ”	20,7 %	20,4 %
E-lähimyyvälöitä	17 ”	14,7 %	13,9 %
E-rautamyyvälöitä	1 ”	2,3 %	2,3 %
Myymlääautoja	3 ”	3,8 %	3,7 %
Automyyvälöitä	2 ”	6,6 %	7,6 %
Maatalousosastoja	1 ”	8,7 %	10,4 %
Lihaosastoja	1 ”	15,6 %	14,1 %
Hotelleja	1 ”	1,0 %	0,9 %
Ravintoloita	13 ”	11,5 %	11,7 %
Muut toimipaikat (Kv)	1 ”	0,7 %	0,9 %
YHTEENSÄ	47 kpl		

Uusittu E-market Turengissa.

Kannattamattoman toiminnan johdosta lopetettiin tilivuoden 1980 aikana seuraavat toimipaikat: Sudentien, Käikälän, Viipurintien, Lieson, Mallinkaisten, Sokeritehtaan ja Hyvikkälän myymälät, 1 Hämeenlinnasta liikennöinyt myymäläauto sekä Lammilla toiminut Kaarikahvio. Uutena toimipaikkana avattiin marraskuulla Laaniityn E-market.

KIINTEISTÖT JA KALUSTOT

Tilikauden merkittävimmät investoinnit olivat Laaniityn uusi E-market (kiinteistö 1342.000 mk ja kalustot 538.000 mk) ja Ravintola Härkätien uusinta. Lisäksi myymäläverkoston kalustojen uusintaan käytettiin

181.000 markkaa, ravintolaverkoston kalustojen uusintaan 24.000 markkaa ja muun verkoston kalustojen uusintaan 161.000 markkaa. Tilivuoden aikana myytiin Turengissa sijainnut Osulan asuinkiinteistö

Kiinteistöt ja kalustot 31.12.1980

Käyttöomaisuus ja muut pitkävaikutteiset menot 01.01.1980	26.794.144 markkaa
Lisäykset tilikauden aikana	3.105.229 ”
Vähennykset tilikauden aikana	386.735 ”
Tilinpäätöksessä tehdyt poistot	518.430 ”
Kirjanpitoarvot 31.12.1980	28.994.208 ”
Käyttöomaisuuden palovakuutusarvot 31.12.1980	61.163.796 markkaa

Myyntin kehitys toimipaikoittain vuonna 1980

	Kehitys 1979	Kehitys 1980
Centrum-tavaratalo	+ 18,6 %	+ 9,1 %
E-marketit	+ 9,7 %	+ 10,0 %
E-lähimyyvälät	+ 2,7 %	+ 4,9 %
E-rautamyyvälä	—11,1 %	+ 12,2 %
Myymlääautot	+ 6,5 %	+ 10,4 %
Automyyvälät	+ 35,9 %	+ 14,0 %
Maatalousosasto	+ 7,3 %	+ 33,1 %
Lihaosasto	+ 12,5 %	+ 0,7 %
Hotelli	+ 33,1 %	+ 4,8 %
Ravintolat	+ 7,1 %	+ 13,3 %
Muut toimipaikat	+ 15,4 %	+ 74,6 %
YHTEENSÄ	+ 10,9 %	+ 11,6 %

Tästä alkoivat Laaniityn E-marketin rakennustyöt, jotka päättyivät marraskuussa.

Liikkeemme on myös Mazda-autojen piirimyyjä.

VERTAILEVA TASE

	1980		1979	
Vastaavaa				
Rahoitusomaisuus				
Rahat ja pankkisaamiset	2.604.780,42		2.513.135,53	
Myyntisaamiset.....	9.409.477,78		8.115.406,45	
Lainasaamiset	94.118,—		85.099,—	
Siirtosaamiset	418.257,88		306.387,75	
Muut rahoitusvarat.....	<u>334.165,—</u>	12.860.799,08	<u>313.000,—</u>	11.333.028,73
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	200.537,92		124.377,37	
Tavarat	<u>12.349.833,08</u>	12.550.371,—	<u>11.041.241,70</u>	11.165.619,07
Käyttöomaisuus ja muut pitkävaikutteiset menot				
Keskeneräiset omat työt	5.747,20			
Maa- ja vesialueet	391.483,52		389.751,42	
Rakennukset ja rakennelmat ...	16.105.012,46		14.492.356,35	
Koneet ja kalusto.....	8.290.851,15		7.748.927,43	
Muut aineelliset hyödykkeet ...	13.726,80		15.607,80	
Osakkeet ja osuudet.....	3.977.763,04		3.957.423,84	
Aineettomat oikeudet.....	170.258,90		144.008,90	
Muut pitkävaikutteiset menot ..	<u>39.364,72</u>	28.994.207,79	<u>46.068,72</u>	26.794.144,46
		<u>54.405.377,87</u>		<u>49.292.792,26</u>

	1980		1979	
Vastattavaa				
Vieras pääoma				
Lyhytaikainen				
Ostovelat.....	10.902.707,76		9.894.017,45	
Ennakkomaksut.....	164.312,28		65.262,16	
Siirtovelat	3.494.753,15		2.667.534,57	
Rahoitusvekselit.....	2.460.000,—		460.000,—	
Muut lyhytaikaiset velat.....	<u>3.898.593,12</u>	20.920.366,31	<u>2.038.515,78</u>	15.125.329,96
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta.....	9.584.292,07		8.678.632,42	
Eläkelainat	6.989.829,56		6.324.967,50	
Muut pitkäaikaiset velat.....	<u>305.782,27</u>	16.879.903,90	<u>458.673,40</u>	15.462.273,32
Jäsenten pääoma				
Säästökassatalletukset.....		14.292.470,85		13.929.047,29
Oma pääoma				
Osuuspääoma	737.738,48		726.887,48	
Vararahasto	593.499,07		593.499,07	
Arvonkorotusrahasto	3.500.000,—		3.500.000,—	
Muu oma pääoma.....	117.747,79		117.747,79	
Edellisen tilikauden alijäämä	161.992,65			
Tilikauden alijäämä	<u>2.474.355,88</u>	2.312.636,81	161.992,65	4.776.141,69
		<u>54.405.377,87</u>		<u>49.292.792,26</u>

TULOSLASKELMA 01.01.—31.12.1980

	1980	1979
Myyntitulot.....	158.552.838,34	142.101.253,63
Myyntin oikaisuerät		
Alennukset	20.279,17	26.898,07
Luottotappiot	23.956,62	7.085,37
Välilliset verot	20.636.582,34	18.550.538,75
Muut oikaisuerät	— 157.992,13	— 185.072,31
Liikevaihto	138.030.012,34	123.701.803,75
Muuttuvat kulut:		
Tavarat	106.258.119,96	95.698.142,11
Palkat	1.265.089,76	957.692,36
Muut muuttuvat kulut	317.537,—	396.101,—
Varastojen muutos	— 1.384.751,93	— 1.235.882,07
Myyntikate	31.574.017,55	27.885.750,35
Kiinteät kulut:		
Palkat	16.107.003,27	14.139.380,85
Vuokrat	2.311.727,08	1.928.854,11
Vuokratuotot	— 289.019,97	— 246.568,60
Sosiaalikulut	4.083.078,99	3.373.270,83
Muut kiinteät kulut	8.457.748,99	6.974.176,19
Käyttökate	903.479,19	1.716.636,97
Poistot:		
Rakennuksista ja rakennelmista	56.692,34	
Koneista ja kalustoista	453.153,—	
Muista pitkävaikutteisista menoista	8.585,—	8.585,—
Liikeylijäämä	385.048,85	1.708.051,97
Muut tuotot ja kulut:		
Korkotuotot	860.945,91	759.297,02
Osinkotuotot	19.359,75	6.085,40
Muut tuotot	400.245,55	562.223,47
	1.665.600,06	3.035.657,86
Korkokulut	— 3.776.134,51	— 2.790.323,91
Välittömät verot	— 363.821,43	— 407.326,60
Tilikauden alijäämä	2.474.355,88	161.992,65

Liitetiedot tuloslaskelmaan ja taseeseen 1980

	1980	1979
1 Oman pääoman muutokset		
Osuuspääoma 01.01.1980	726.887,48	
Lisäykset tilikauden aikana ...	36.590,62	
Vähennykset tilikauden aikana	25.739,62	737.738,48
Vararahasto 01.01.1980	593.499,07	593.499,07
Arvonkorotusrahasto 01.01.1980	3.500.000,—	3.500.000,—
Muu oma pääoma		
Muut rahastot 01.01.1980		
Käyttöraho	117.747,79	
Edellisen tilikauden alijäämä	— 161.992,65	— 44.244,86
Tilikauden alijäämä	— 2.474.355,88	2.312.636,81
2 Eläkesitoumuksista johtuvat vastuut		282.679,—
3 Annetut pantit, osakekirjoja lainojen vakuutena	3.321.287,60	258.884,17
Velan vakuudeksi annetut kiinnitykset omista lainoista ..	3.321.287,60	
Velan vakuudeksi annetut kiinnitykset tytär- ja osakkuus-yhteisöjen lainoista	9.985.000,—	
Takaukset	100.000,—	
Vekselivastuut	250.250,—	
	151.139,10	
4 Maksamaton osuuspääoma ...	—,—	13.807.676,70
5 Vuosilomapalkat 01.04.—31.12.1980	269.161,52	10.875.952,70
Tilikaudelle on vuosilomapalkkoja jaksotettu	1.401.008,—	367.012,52
6 Käyttöomaisuuteen sisältyvät arvonorotukset vuodesta 1974 alkaen	—,—	1.199.017,00
Rakennukset ja rakennelmat		
Arvonkorotus 1978.		3.500.000,—
		3.500.000,00

Hämeenlinnassa maaliskuun 18 päivänä 1981

OSUUSLIKE HÄME

Johtokunta
Hannu Laakso
Timo Metsärinta
Kyllikki Karrimaa
Erkki Tervinen
Pekka Tammela

Johtokunnan ehdotus alijäämän kattamisesta

Liikkeemme johtokunta päätti yksimielisesti, että tilivuoden 1980 nettoalijäämä 2.474.355,88 markkaa jätettäisiin liikkeen tulostilille, mistä se tullaan kattamaan käyttöomaisuuden myyntivoitoilla.

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Osuusliike Hämeen edustajiston varsinaisessa syyskokouksessaan marraskuun 13. päivänä 1979 valitsemina tilintarkastajina, joista Teuvo Immonen on Kulutusosuuskuntien Keskusliitto (KK) r.y:n määräämä, olemme suorittaneet osuuskunnan hallinnon ja tilien tarkastuksen tilivuodelta 1980.

Tilien jatkuvasta tarkastuksesta on huolehtinut Kulutusosuuskuntien Keskusliitto (KK) r.y:n tilintarkastusosasto. Osatilitarkastuksen olemme me allekirjoittaneet suorittaneet 5.—6.11.1980 Hallintoneuvoston valitsemat henkilöt ovat jatkuvasti tarkkailleet osuusliikkeen rahavaroja ja tilejä. Valtiovarainministeriölle annetun sitoumuksen perusteella Keskusosuusliike OTK:n valtuuttamat henkilöt ovat suorittaneet säästökassan tarkastuksen.

Suoritettujen tarkastusten yhteydessä laadituista raporteista ilmenee, että liiketapahtumien kirjaaminen perustuu asialliseen ja hyväksyttävään tosineistoon ja että liikekirjanpito on asianmukaisesti järjestetty ja hoidettu.

Tilinpäätös perustuu kirjanpitoon ja on laadittu voimassa olevien säännösten mukaisesti. Säästökassatalletukset on esitetty kirjanpitolautakunnan 8.9.1980 antaman päätöksen n:o 444 mukaisesti vieraan pääoman alaryhmänä jäsenten pääomana. Tilinpäätöstä varmentavat hyvän kirjanpitotavan mukaisesti laaditut tilinpäätöserittelyt.

Tilinpäätös osoittaa 2.474.355,88 markan alijäämän sen jälkeen kun käyttöomaisuudesta on tehty

518.430,34 markan poistot. Vaihto-omaisuuden hankintamenoon perustuva arvostus on suoritettu käyvän arvon mukaisesti. Liitetiedoissa esitettyjä 1.401.008,00 markan lomapalkkoja ei ole kirjattu kuluksi.

Olemme perehtyneet edustajiston, hallintoneuvoston ja johtokunnan pöytäkirjoihin sekä johtokunnan toimintakertomukseen. Liikkeenjohdolta olemme eri yhteyksissä saaneet osuusliikkeen toimintaa ja taloudellista kehitystä valaisevia selvityksiä. Tarkastuksen aikana olemme erityisesti kiinnittäneet huomiota tappiolliseen tuloskehitykseen vaikuttaneisiin tekijöihin. Kannattavuuden parantamiseksi tarvitaan liikkeenjohdolta ja hallintokunnilta tehostettuja tervehdyttämistoimenpiteitä.

Liikkeen omistamat arvopaperit ovat tallella. Omaisuus on vakuutettu turvaaviin arvoihin.

Edellä esitetyn perusteella ja kun tarkastuksessa ei muutoin ole esiintynyt aihetta huomautuksiin osuuskunnan asioiden johdosta, puollamme

- tilinpäätöksen vahvistamista
- vastuuvapauden myöntämistä hallintoneuvostolle ja johtokunnalle vuodelta 1980
- johtokunnan esitystä alijäämän jättämisestä taaseeseen.

Hämeenlinnassa huhtikuun 9. päivänä 1981

Teuvo Immonen, HTM
Tapio Takala

Kauko Tarpeenniemi
Eino Aaltonen

Kulutusosuuskuntien Keskusliitto (KK) r.y.

KK:n 64. edustajakokouksessa päätettiin edellisen vuoden kenttäkäsitteilyn pohjalta osuusliikkeen hallinnon uudistuksesta. Päätös merkitsee luopumista kiltajärjestelmästä sekä erillisestä AE-, UE- ja maaseututoiminnasta, siirtymistä myymäläalueittain tapahtuvaan jäsenoimintaan ja sen niveltämistä osuusliikkeiden liiketoiminnalliseen organisaatioon.

Jäsenoiminnalle täsmennettiin päämäärät, hyväksyttiin ohjesääntö ja tehtiin osuusliikkeiden mallisääntöihin päätösten edellyttämät muutokset.

Osuusliikkeiden vaalijärjestys hyväksyttiin muutettavaksi siten, että osuuskauppavaaleissa otetaan käyttöön myös kolmipäiväinen ennakkoäänestys.

Valmistautuminen jäsenoiminnan uudistukseen sekä tulevaan jäsenhankintakampanjaan olivat keskeisiä tehtäviä järjestö- ja valistustyössä. Etujärjestötoiminnassa työskenneltiin E-liikkeen tavoitteiden ja pyrkimysten toteuttamiseksi tekemällä yhteistyössä lähijärjestöjen kanssa kuluttaja- ja asuntopolitiikkaa koskevia esityksiä ja aloitteita julkiselle vallalle ja toimimalla jäsenenä eri alojen valtakunnallisissa komiteoissa ja toimikunnissa mm. parlamentarisessa kuluttajaneuvostossa, asuntoneuvostossa ja niiden jaostoissa. Palvelutoiminnassa tehtiin osakeyhtiölain edellyttämää lainopillista soveltus-työtä osuusliikkeissä ja jäsenjär-

KESKUSJÄRJESTÖT

jestöissä, kehitettiin tilintarkastusta osuuskuntalain muutosesityksen sekä uuden osakeyhtiölain säännösten mukaisesti sekä työskenneltiin Haka-järjestöjen apuna valtiovaltaan, viranomaisiin ja rahalaitoksiin päin.

OTK-ryhmä

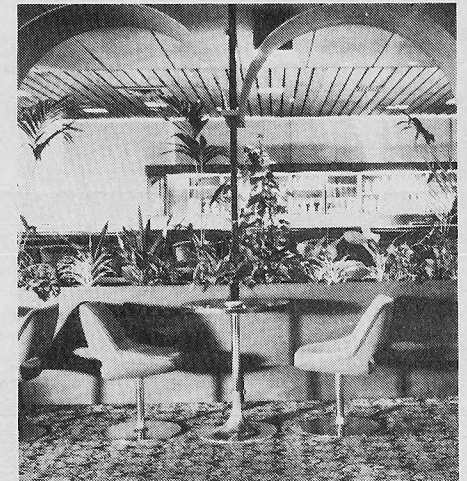
Keskusosuusliike OTK:n ja sen tytäryhtiöiden muodostaman OTK-ryhmän myynti oli ennakkotietojen mukaan 5 899 257 000 mk. Siinä oli lisäystä 15,9 %.

Elintarvikeryhmän myynti oli 2 373 milj.mk., lisäys 10,3 %, erikoistavararyhmän 3 433 milj.mk., lisäys 19,8 ja palvelualan tytäryhtiöiden 94 milj.mk., lisäys 27,2 %.

OTK-ryhmän vienti kohosi 338 mmk:aan, lisäystä 10,4 %. Tuotannon määrä puolestaan oli 1 794 milj.mk., lisäys 4,3 %.

Osuusliikkeet

E-osuusliikkeiden myynti oli ennakkotietojen mukaan 6 278 687 000 markkaa vuonna 1980. Lisäystä oli edelliseen vuoteen verrattuna 10,8 %. E-liikkeen koko vähittäismyynti, johon sisältyy osuusliikkeiden, kalustemyymälöiden ja Lounasrengas Oy:n myynti sekä Renlundin ja E-öljyjen vähittäismyynti, oli 7 555 710 000 markkaa. Lisäystä siinä oli 13,4 %. Osuusliikkeiden lukumäärä osuusruokalaitteiden luettuna oli vuoden 1980 lopussa 47 ja 1.1.1981 45 Ol Oraksen sulaututtua Ol Tammeen ja Pohjois-Päijänteen Ol:n sulaututtua Ok Mäki-Mattiin.

Ravintola Härmä on uudistustöiden jälkeen entistäkin viihtyisämpi tanssiravintola.

Hotelli Cumulusen ravintoloihin on helppo poiketa, sillä se sijaitsee aivan kaupungin keskustassa.

suunnittelurengas

suunnittelee - Aluehakat rakennuttavat

Suunnittelurengas KK on rakennusalan konsulttitoimisto, yksi maamme suurimmista ja vanhimmista. Osastomme palveluksessa on 170 toimihenkilöä.

Suunnittelurengas on erikoistunut asuntotuotannon ja palvelurakennusten

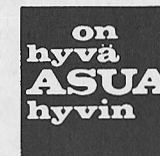
- arkkitehtisuunnitteluun,
- rakennesuunnitteluun,
- LVI-suunnitteluun,
- sähkösuunnitteluun.

Suunnittelurengas on tehnyt E-liikkeen ulkopuolisillekin rakennuttajille, esim. kaupungeille ja kunnille kaavoitusta, aluesähkö- ja kaukolämpöjärjestelmiä, kouluja, kurssi- ja toimintakeskuksia sekä toimistorakennuksia.

Haka-osasto on valtakunnallisen Haka-järjestön keskuselin. Se hoitaa rakennuttavien Hakojen asioimistehtäviä valtion virastoissa sekä raha- ja vakuutuslaitoksissa, avustaa Hakoja paikallisten rakennuskohteiden urakkakilpailujen toimeenpanossa sekä aluerakennuskohteiden urakkahintaneuvotteluissa ja maa-alueiden hankintakysymyksissä. Haka-asuntotuotantoa on maassamme yli 250:lla paikkakunnalla.

Haka-asuntoja on rakennettu v. 1980 loppuun mennessä yli 100 000 kappaletta, joista n. 5 600 kappaletta vuonna 1980.

Haka-toiminta on E-osuuskauppaliikkeen käynnistämää ja kehittämää kuluttajaystävällistä asuntotuotantoa.

**Kulutusosuuskuntien
Keskusliitto (KK) r.y.**

PL 740, 00101 Helsinki 10, puh. 170 491

E-liike uudistuu nyt monin tavoin

Asiakkaitten tarpeet ja toivomukset ovat olleet lähtökohtana, kun E-liike juuri nyt monin tavoin uudistuu. Mukana tässä työssä ovat Keskusosuusliike OTK, kaikki osuusliikkeet, yhteistoimintaelimet ja tietysti koko E-myymlöiden henkilökunta. Uudistumisen tavoitteena on hyvä, entistä parempi palvelu.

Hyvään palveluun kuuluu monta asiaa. Parhaillaan on menossa laaja myymälöiden uusimis- ja kunnostustyö. Samalla uudistetaan myös valikoimia. Jokaisen E-liikkeen jäsenen ja asiakkaan mielipide näistä asioista on meille tervetullut. Onhan tämä uudistuminen aina myös ihmisten yhteistyötä.

KESKUSOSUUSLIIKE OTK